

Trục lợi từ chính sách hạn chế nhập siêu

Hiện nay, vấn đề đang làm đau đầu các nhà quản lý, đó là giảm nhập siêu với việc xây dựng những hàng rào kỹ thuật để kiểm tra giám sát những mặt hàng cả chính ngạch và tiểu ngạch. Song để nền kinh tế có thể được hưởng lợi từ các giải pháp này, cần song hành xây dựng những biện pháp kiểm soát chính các DN nội lợi dụng việc nhập khẩu giảm để điều tiết nguồn cung, đẩy giá trục lợi.

TRỌNG TRIẾT

Nhập siêu được duy trì dưới 20%

Đánh giá về tình hình kinh tế tháng 7 và 7 tháng năm 2010 của Tổng cục Thống kê cho thấy, tình hình lạm phát và nhập siêu đã có những cải thiện khá rõ, với chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tháng 7 tăng thấp nhất kể từ tháng 4/2009 đến nay. Trong khi đó, tỉ lệ nhập siêu so với tổng kim ngạch xuất khẩu tiếp tục được duy trì dưới 20%.

Điểm nổi bật nhất trong tình hình kinh tế tháng 7 là CPI chỉ tăng nhẹ ở mức 0,06% so với tháng trước. Đây là mức tăng thấp nhất kể từ tháng 4/2009. Sản xuất công nghiệp đạt mức tăng trưởng

khá với tốc độ tăng cao hơn mức bình quân theo kế hoạch đặt ra cho năm nay. Theo Tổng cục Thống kê, giá trị sản xuất công nghiệp tháng 7/2010, ước tính tăng 12,3% và tính chung 7 tháng năm 2010, giá trị sản xuất công nghiệp ước đạt 434.800 tỉ đồng, tăng 13,5% so với cùng kỳ năm trước.

Điểm lưu ý thứ hai là, mặc dù lượng vốn đầu tư trực tiếp của nước ngoài (FDI) thu hút được từ đầu năm đến nay chỉ đạt 9,1 tỉ USD, bằng 68,2% cùng kỳ năm 2009, nhưng lượng vốn giải ngân đạt khá. Đã có 6,4 tỉ USD vốn FDI được giải ngân trong 7 tháng qua, tăng 1,6%

so với cùng kỳ năm 2009. Cùng với những con số khả quan về diễn biến lạm phát, giải ngân FDI, tình hình nhập siêu đã có những cải thiện đáng kể. Mức nhập siêu trong tháng 7/2010 ước khoảng 1,15 tỉ USD, bằng 19,8% kim ngạch xuất khẩu. Tính chung 7 tháng, nhập siêu khoảng 7,4 tỉ USD, bằng 19,4% kim ngạch xuất khẩu.

Nhìn chung tình hình phát triển kinh tế vẫn duy trì xu hướng tăng trưởng, tuy mức tăng không cao như tháng trước. Tuy nhiên, theo ông Đỗ Thức, quyền Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê, tình hình kinh tế đang có một số lo ngại, tuy không lớn, nhưng cũng cần phải quan tâm để có giải pháp cho những tháng còn lại của năm. Đó là vấn đề sản xuất nông nghiệp: Tình hình nắng nóng kéo dài và khô hạn ở các tỉnh phía Bắc vào thời điểm đầu vụ đã ảnh hưởng đến tiến độ sản xuất nông nghiệp của một số địa phương. Hơn 32 nghìn ha lúa và hơn 10 nghìn ha hoa màu ở các tỉnh Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị bị thiếu nước. Dịch sốt xuất huyết, dịch lợn tai xanh, sáu bệnh trên lúa mùa... tác động không tốt đến sức khỏe và đời sống nhân dân. Bên cạnh những vấn đề cần được cảnh báo

sớm khi kinh tế thế giới đang ẩn chứa nhiều yếu tố bất thường, ảnh hưởng đến thị trường hàng hóa và giá cả trong nước, DN cũng phải lường trước những biến đổi của khí hậu và thiên tai.

Do đó, để tiếp tục đạt được những kết quả cao hơn trong những tháng cuối năm, Tổng cục Thống kê cho rằng, phải đảm bảo cung cấp điện an toàn, liên tục, đáp ứng nhu cầu sản xuất và tiêu dùng. CPI đã có mức tăng thấp song, phải tiếp tục thực hiện đồng bộ các giải pháp kiểm soát giá cả, đi đôi với việc bảo đảm cung - cầu hàng hóa, không để tình trạng tăng giá bất hợp lý; thực hiện thanh tra, kiểm tra thường xuyên và kiểm soát chi phí đầu vào của các sản phẩm hàng hóa, đồng thời thực hiện nghiêm việc đăng kí, kê khai giá đối với một số mặt hàng như sữa, sắt thép...

Đặc biệt theo ông Đỗ Thức, cần tập trung rà soát việc nhập khẩu thiết bị, máy móc cần thiết và bảo đảm chất lượng, phục vụ sản xuất ở mức hợp lí. Tiếp tục kiểm soát chặt chẽ việc thực hiện các chính sách nhập khẩu hàng tiêu dùng. Nhanh chóng hoàn thiện việc xây dựng hàng rào kỹ thuật để hạn chế nhập khẩu những mặt hàng không thiết yếu, đồng thời nâng cao khả năng cạnh tranh của hàng hóa trong nước.

Trục lợi từ chính sách hạn chế nhập siêu

Thực tế này đã xảy ra khá phổ biến trong nhiều ngành, nghề của Việt Nam trong những năm qua, đơn cử như ngành thép. Từ đầu năm đến nay, ngành này luôn kêu cứu các cơ quan quản lý hạn chế thép nhập khẩu, giải quyết bài toán hàng tồn kho, ứ đọng hay tình trạng ngưng trệ sản xuất. Song thực tế thời gian qua cho thấy, khi thép nhập khẩu đã được kiểm soát chặt chẽ hơn, cung hàng ngoại trên thị trường khan hiếm, thì chính các DN này lại lợi dụng cơ hội điều tiết cung, đẩy giá lên cao.

Cái lạ là ở các DN Việt Nam dường như những tính toán mua nguyên liệu phục vụ sản xuất toàn chọn thời kì "giá cao điểm", còn khi nguyên liệu thế giới hạ giá âm ảm, hình như lại chẳng chịu mua vào tích trữ, và hệ quả là người tiêu dùng và DN sử dụng những nguyên liệu đầu vào hay sản phẩm này cứ phải ề cổ ra mà trả tiền và khi hàng hóa ngoại rẻ hơn tràn vào, các DN này lại với tay lên các cơ quan quản lý kêu cứu.

Nhìn sang ngành đường cũng thấy cảnh đẩy giá này, sau khi là một trong những ngành hàng được hạn chế nhập khẩu trong thời gian qua để hỗ trợ sản xuất trong nước. Từ đầu tháng 6 đến nay, giá đường

trên thị trường đã tăng thêm từ 3-5 nghìn đồng/kg. Điều này, khiến không ít DN sản xuất bánh kẹo đang vào vụ lo ngại về sự khan hiếm nguồn cung. Trong khi đó, theo ông Hà Hữu Phái, Tổng thư kí Hiệp hội Mía đường Việt Nam, với lượng đường còn tồn kho khoảng 174 nghìn tấn, cộng thêm khoảng 30-40 nghìn tấn chưa nhập về trong hạn ngạch nhập khẩu 200 nghìn tấn hồi đầu năm sẽ dư thừa cho mùa tiêu thụ lễ tết sắp tới.

Mới đây, trong buổi giao ban xuất - nhập khẩu tháng 7 do Bộ Công thương chủ trì, Tổng thư kí Hiệp hội Phân bón Việt Nam đề nghị Bộ Tài chính tăng thuế nhập khẩu phân NPK lên mức trần và có những chính sách giảm nhập khẩu phân NPK, bởi mặt hàng trong nước đã sản xuất được và chưa khi nào sản xuất hết công suất. Đồng thời, Bộ Công thương và Bộ NN&PTNT tổ chức hội nghị thúc đẩy sản xuất phân bón chất lượng cao, nhằm khuyến khích các DN và người tiêu dùng sử dụng hàng hóa trong nước. Bởi lượng tồn kho mặt hàng này trong 6 tháng đầu năm đã tăng lên 77% so với cùng kì năm trước và so với tháng 5/2010, cũng đã tăng thêm 40%. Song dư luận đang đặt câu hỏi, liệu có xảy ra tình trạng phân NPK tăng giá?

Những thực tế này cho thấy, nếu không có những biện pháp quản lý giá đối với các DN sản xuất kinh doanh, sẽ có nhiều DN sử dụng các sản phẩm này, phải gia tăng chi phí sản xuất khi giá bị đẩy lên cao. Đặc biệt, đối với những ngành hàng như thức ăn chăn nuôi, phân bón, việc đẩy giá không chỉ ảnh hưởng tới đời sống hơn 70% dân số Việt Nam mà còn là rào cản mục tiêu giúp người nông dân có 30% lợi nhuận trong sản xuất nông nghiệp. Đây cũng chính là một áp lực lạm phát từ nội địa ■

Kho đạm của Tổng công ty phân đạm và hoá chất đầu khí
Ảnh: ST